

پنجشنبه ۴ دی ۱۴۰۴ - ۱۶ صفحه - ۲۰ هزار تومان - سال چهارم - شماره ۹۶۶
www.hammihanonline.ir

تمدن با بخشنامه پدید نمی آید

گفتاری از سید محمد خاتمی درباره شرایط کنونی کشور و انتظارات نسل جدید

دولت بی پروژه و مردم مستأصل

یادداشتی از علی ورامینی درباره به تنگ آمدن شهروندان از شرایط اقتصاد

سالتو به کشتی ایران

رفتن محمد بنا به جمهوری آذربایجان و احتمال تغییر ملیت کشتی گیران در گفت و گو با علیرضا دبیر

قهرمان آینده جهان

مقاله‌ای از الیزابت اکونومی مشاور پیشین وزارت بازرگانی آمریکا درباره چین

گزارش سیاست ۳۰۵

وفاق ناکام

بودجه پرماجرا

بررسی نامه جبهه اصلاحات

به رئیس جمهور

در گفت و گو با

محمود میرلوحی

سعید نورمحمدی

حسن بیادی

سرمقاله

زدن چوبی دیگر

و هیچ

آورده‌اند که: «بازرگانی بار شیشه بر قاطر داشت. مامور خراج حکومت افسار قاطر گرفت و با چوب دست خویش محکم بر بار فروگرفت و پرسید: چه در بار داری؟ گفت: اگر چوب دیگر زنی هیچ!» اکنون داستان بودجه سال ۱۴۰۵ است که سه‌شنبه به مجلس داده شد. به نظر می‌رسد که نویسندگان بودجه صدایشان از جای گرمی بیرون می‌آید. گرچه بودجه پیشنهادی انقباضی است و مطابق تورم ۱۴۰۴ افزایش نیافته است ولی رشد ۲۰ درصدی حقوق کارمندان به مثابه زدن همان ضربه نهایی به آبگینه صبر مردم است. البته شاید همچنان که معاون اجرایی رئیس جمهور گفت: «اگر ما حقوق کارمند را زیاد کنیم تورم هم دو برابر شود که هنر نکردیم». به‌ظاهر این درست است ولی دو نکته مهم هم هست که عامدانه و آگاهانه یا ناآگاهانه مورد غفلت قرار گرفته است. اول: حقوق کارمندان در ابتدای سال تعیین شده است و در پایان امسال که شاخص قیمت‌ها در خوشبینانه‌ترین حالت از ۴۵ درصد بیشتر می‌شود، به معنای این است که برای حفظ قدرت خرید کارمندان و بازنشستگان مطابق ابتدای سال ۱۴۰۴ باید حقوق آنان را به اندازه همین ۴۵ درصد اضافه کنید و الا با افزایش ۲۰ درصد حقوق، قدرت خرید کارمندان ۲۵ درصد عقب‌تر از سال گذشته خواهد بود. تازه این اول ماجراست. چون باید تورم سال آینده را هم تا پایان سال تحمل کنند که قطعاً نخواهند توانست تحمل کنند. دوم: از سوی دیگر دولت در پیش‌بینی تورم همیشه خوشبینانه‌ترین حالت را در نظر می‌گیرد. سال گذشته پیش‌بینی کردند که تورم ۱۴۰۴ یا امسال حدود ۲۸ درصد خواهد بود ولی عملاً ما می‌بینیم که تا پایان سال حداقل به ۴۵ درصد خواهد رسید. این فرآیند در اغلب بودجه‌های ۷ سال گذشته رخ داده است. برای نمونه حقوق استادیاران دانشگاه در سال ۱۴۰۴ حدود ۵/۵ برابر حقوق آنان در سال ۹۷ شده؛ در حالی که در این مدت شاخص تورم حدود ۹ برابر شده است. در واقع دریافتی استادان دانشگاه نصف شده اگر دریافتی آنان در سال آینده ۲۰ درصد اضافه شود، در این صورت در پایان سال ۱۴۰۵ ارزش و قدرت خرید حقوق آنان دقیقاً نصف حقوق سال ۹۷ خواهد شد. همان‌گونه که گفتند هنر دولت این نیست که حقوق‌ها را زیاد کند و تورم هم زیادت‌ر شود ولی هنرش این هم نیست که نسبت به رفع مشکلات و ضرورت افزایش درآمدهای دولت نیز کم‌توجه باشد، به‌طوری که بخواهد افزایش حقوق را از طریق کسری بودجه تأمین کند. افزایش حقوق را ۲۰ درصد تعیین کرده‌اند، خوب! تورم سال آینده چقدر خواهد بود؟ آیا ۲۰ درصد است؟ آیا حفظ قدرت خرید کارمندان در اسفندماه امسال را در سال آینده تضمین می‌کنید. شواهد نشان می‌دهد که تورم زیر ۳۵ و ۴۰ درصد نخواهد بود. آیا حکومت متوجه تبعات این وضعیت هست؟

گزارش اقتصاد ۱۰-۱۱

پیش‌بینی کارشناسان از میزان تحقق منابع بودجه سال ۱۴۰۵

درآمد دست نیافتنی

یوسف کاووسی کارشناس بازار انرژی

در ماه‌های اخیر، برخی تحولات بین‌المللی به کاهش فروش نفت ایران دامن زد. از جمله ماجرای ونزولا که در این زمینه نقش مؤثری داشت و بخشی از فعالیت‌های ایران نیز در آن سمت در جریان بود. علاوه بر آن، نوعی محاصره نیز در فرایند فروش و انتقال نفت وجود داشت که محدودیت‌ها را تشدید کرد. مجموع این عوامل باعث شده است که تحقق کامل درآمدهای نفتی، آن‌گونه که در بودجه پیش‌بینی شده، با تردید جدی مواجه باشد.

محمد تقی فیاضی کارشناس اقتصادی

جزء دیگر واگذاری دارایی‌های مالی، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی است که حدود ۹ درصد افزایش یافته است. یکی از مشکلات این بخش آن است که همانند دولت، با مسئله دسترسی واقعی به منابع ارزی مواجه است. اگرچه منابع اسمی مبتنی بر نفت و گاز وجود دارد، اما از حاصل از صادرات عملاً وارد چرخه بانک مرکزی نمی‌شود. این منابع عملاً در خارج از کشور باقی مانده و آزادسازی آن با مشکلات جدی مواجه است.

عطا بهرامی کارشناس اقتصادی

در صورتی که کشور از بار بارانه‌های سنگین بنزین دوستی و گازوئیل تقریباً رایگان خارج شود، دستیابی به درآمدی در حدود ۳۰ میلیارد دلار کاملاً امکان‌پذیر است. این هدف دست‌نیافتنی نیست و با اصلاحات مشخص می‌تواند محقق شود. در صورتی که تحویل نفت به پالایشگاه‌ها متوقف شود، همین میزان نفت نیز قابلیت صادرات و تبدیل مستقیم به درآمد ارزی را خواهد داشت.

شکاف شرق و غرب حدی است؟

بررسی نشست

شورای امنیت

برای بازگشت

تحریم‌های ایران

در گفت و گو با

نعمت‌الله ایزدی

عبدالرضا فرجی راد

گزارش دیپلماسی ۲۰۳

بار دیگر ایران و آمریکا

درباره مواجهه سه‌شنبه شب در شورای امنیت

احمد زیدآبادی

نویسنده و مشاور هم‌میهن

حالی است که رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تأثیر ملاقات دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر اسرائیل در هفته آینده در فلوریدا را بر سرنوشت روابط تهران و واشنگتن بسیار مهم ارزیابی کرده‌اند. طبق گزارش شبکه ان‌بی‌سی نیوز آمریکا، در این ملاقات نتانیاهو سعی خواهد کرد تا نظر مساعد ترامپ را برای ادامه حملات مجدد به خاک ایران جلب کند. به ادعای رسانه‌های اسرائیلی، ایران در هفته‌های اخیر تولید موشک‌های بالستیک خود را گسترش داده و برای ازسرگیری غنی‌سازی اورانیوم دست به فعالیت‌هایی زده است. گزارش رسانه‌ها به نظر اغراق آمیز می‌آید و با اظهار نظرهای رسمی هماهنگی لازم را ندارد. نتانیاهو ضمن تأیید گفت‌وگو درباره وضعیت ایران با ترامپ، مرحله دوم آتش‌بس در نوار غزه را مسئله مرکزی و کلونی مذاکرات خود با ترامپ اعلام کرده است. برخی افراد سخنان نتانیاهو را نوعی «عملیات فریب» توصیف کرده‌اند، اما فضای حاکم بر خاور میانه متمرکز ترامپ و نتانیاهو بر آتش‌بس در نوار غزه را تأیید می‌کند. دونالد ترامپ طرح ۲۰ ماده‌ای خود برای پایان دادن به جنگ در خاور میانه و ایجاد صلح در این منطقه را به عنوان بزرگترین دستاورد دیپلماسی خود مطرح می‌کند و انگیزه و شوق بسیاری برای اجرای کامل آن از خود نشان می‌دهد. مرحله نخست آتش‌بس به اجرا گذاشته شده اما ورود به مرحله دوم آن هنوز به طور عملی آغاز نشده است. از این جهت، ترامپ برای آغاز مرحله دوم آتش‌بس عجله دارد اما رغبتی برای همکاری در این باره از سوی دولت نتانیاهو نمی‌بیند. به همین دلیل او به شدت از نخست‌وزیر راست‌گرای حاکم بر اسرائیل خشم دارد و این خشم به احتمال زیاد در دیدار فلوریدا به نحوی خود را نشان خواهد داد. <

نخستین نشست شورای امنیت سازمان ملل برای بررسی پرونده اتمی ایران پس از فعال شدن مکانیسم ماشه برگزار شد. طبق قطعنامه ۲۲۳۲ شورای امنیت سازمان ملل، این شورا هر شش ماه یک بار باید در مورد برنامه اتمی ایران تشکیل جلسه دهد و نتیجه آن را به دبیرکل سازمان ملل گزارش کند. چین و روسیه به دلیل ملغی شدن توافقنامه برجام، تشکیل چنین جلساتی را «غیرقانونی» می‌دانند اما به درخواست آمریکا و کره جنوبی و چند کشور اروپایی این نشست برگزار شد. در جریان جلسه شورای امنیت، نمایندگان هر یک از اعضا، مواضع اعلام‌شده خود را در مورد پرونده اتمی ایران تکرار کردند. از طرف دولت آمریکا، مورگان اورنگاس معاون فرستاده ویژه ترامپ به خاور میانه، در نشست شورای امنیت شرکت کرده بود. خامن‌آبادی اورنگاس خواستار «مذاکره مستقیم و معنادار» ایران با آمریکا شد و با لحنی تهدیدآمیز تأکید کرد که جمهوری اسلامی بهتر است دست دیپلماسی دونالد ترامپ را بفرشاد و «از آتش فاصله بگیرد». او در سخنان خود اشاره‌ای به صنعت موشکی ایران نکرد اما شرط توافقی واشنگتن با تهران را پذیرش «غنی‌سازی صفر درصد» از سوی جمهوری اسلامی دانست. در مقابل، امیرسعید ابروانی نماینده جمهوری اسلامی در سازمان ملل، از هرگونه مذاکره «منصفانه و معنادار» با طرف‌های غربی استقبال کرد ولی شرط پذیرش «غنی‌سازی صفر درصد» را مغایر حقوق ایران بر مبنای پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای دانست و آن را رد کرد. به‌رغم تأکید دو طرف بر لزوم مذاکرات «معنادار» اما افاق گرد آمدن نمایندگان آنها در پشت میز مذاکره همچنان تیره است و علامتی از آغاز دوباره گفت‌وگوها در آینده، حداقل در فضای دیپلماسی علنی دیده نمی‌شود. این در